

Тазкия 183-дарс. Жаннатга бузғунчи, миннатчи, бахил кимсалар кирмайди

19:00 / 30.04.2022 6832

Имрон ибн Хусойндан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Агар Аллоҳ бир бандага неъмат берса, унинг асари ўша бандада зоҳир бўлишини яхши кўради», дедилар».

Табароний ва Байҳақий ривоят қилишган.

Юқорида айтилган ояти кариманинг охирида: «Ва кофирларга хорловчи азобларни тайёрлаб қўйганмиз», дейилишидан бу оятлар кимлар ҳақида экани яна ҳам равшан бўлади.

Абу Бакр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Жаннатга бузғунчи ҳам, миннатчи ҳам, бахил ҳам кирмайди», дедилар».

Ушбу ҳадиси шарифда зикри келган учта ёмон хулқдан узоқда бўлиш зарур.

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки хислат мўминда жам бўлмайди: бахиллик ва бадхулқлик», дедилар».

Иккисини Термизий ривоят қилган.

Мўминлик улкан шарафдир. Мўмин киши ҳусни хулқ соҳиби бўлади. Унда бахиллик ва бадхулқлик каби ёмон хислатлар мутлақо бўлмайди. Бунга ўхшаш ёмон ахлоқлар билан иймон бир шахсда жам бўла олмайди.

Бахилликнинг зарарлари:

1. Бахиллик иймон билан жам бўлмайди.
2. Бахиллик кўпгина нуқсонларнинг аслидир.
3. Бахиллик кўплаб ёмон хислатларга сабаб бўлади.
4. Бахиллик Аллоҳ таолога ёмон гумонда бўлиш аломатидир.
5. Бахиллик ақлнинг озлиги ва тадбирнинг ёмонлигига далилдир.
6. Бахиллик инсонни ҳалокатга элтувчидир.
7. Бахиллик ахлоқни бузувчидир.
8. Бахиллик улуғнинг обрўсини тўкади.
9. Бахил бу дунёда маҳрумдир, охиратда малъундир.

Бахилликнинг чегараси:

Уламолар бахилликнинг чегараси ҳақида ўзига хос баҳс юритганлар. Баъзилар: «Сарф қилиниши вожиб бўлган нарсани ман қилиш бахилликдир. Ўзига вожиб бўлган нарсани адо қилган шахс бахил

бўлмайди», деганлар.

Бу гап унчалик тўғри эмас. Аҳли аёлига ҳоким белгилаб берган миқдордаги нафақани бериб, ундан зиёда ҳеч нарса бермай қўйган одам бахил бўлади. Аслида бахилликдан қутулиш учун шариатда вожиб қилинган миқдорни бериш билан бирга, мурувват тақозо қиладиган нарсани ҳам сидқидилдан бериш керак бўлади.

Шариат вожиб қилган нарса закот ва аҳли аёлнинг нафақасидир.

Мурувват тақозо қиладигани эса торлик вужудга келтирмаслик ва майда-чуйда нарсаларга ҳам эътибор беравермасликдир. Чунки бу ҳолатни одамлар «пасткашлик» дейдилар.

Бу нарса ҳолат ва шахсларга қараб турлича бўлади. Камбағал учун оддий ҳолат бўлган нарса бой учун пасткашлик бўлиши мумкин. Кишининг тор олиши бола-чақасига нисбатан пасткашлик бўлса ҳам, бегонага нисбатан ундай бўлмаслиги мумкин.

Бахил – шариат ҳукми ва мурувват тақозоси ила ман қилиш мумкин бўлмаган нарсани ман қилган шахсдир.

Шариат вожиб ва мурувват тақозо қилган нарсани бемалол сарф қилган киши бахил дейилмайди. Аммо бундан ҳам зиёдани сарф қилмагунча сахий ҳам бўла олмайди.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди